

خاتمی جای دیگری اشاره می‌کند که «می‌شود آرمان خواه بود اما واقع بین هم بود. باید با واقعیات مواجه شد و آنها را دید و براساس امکانات و مصالح حرکت کرد.» واقع بین بودن در عین آرمان خواه بودن در وضعیت کنونی کشور و جهان چگونه است؟

علی شکوری‌راد: این گفته را باید در نسبت به

دوگروه متقابل بحث کرد؛ گروهی موافقان اصلاحات و گروهی دیگر مخالفان آن. اگر منظور، اصلاح‌طلبان باشند، یعنی اصلاح‌طلبانی که آرمانخواهی می‌کنند و به دنبال آزادی، استقلال، جمهوریت و رفاه مردم هستند، باید در بستر واقعیت‌های موجود کنشگری کنند. اما واقعیت این است که در مقابل اصلاح‌طلبان جناحی وجود دارد که تمام عناصر قدرت را در اختیار دارد. اصلاح‌طلب‌ها باید بدانند می‌خواهند در شرایطی اصلاحات را پیش ببرند که چنین قدرتی روبرو می‌آید؛ بنابراین است؛ در این شرایط باید از شیوه‌های واقع‌گرایانه و معطوف به نتیجه استفاده کنند. چه‌بسا که دکتر پزشکیان دارد همین کار را انجام می‌دهد و در زمین واقعیت موجود هدف اصلاحات را دنبال می‌کند. این امر موجب شده است اصلاح‌طلبان آرمان‌گرا نسبت به رویکرد ایشان دید انتقادی پیدا کنند. در حالی که به نظر من باید روش دکتر پزشکیان را درک کرد. اگر چه این شیوه کند است اما احتمال دستیابی به نتیجه در آن بیشتر است اما اگر منظور جناح مخالف اصلاحات باشد، این واقعیت که مردم ولی نعمت و تصمیم‌گیرنده اصلی برای اداره کشور هستند از سوی آنان نادیده گرفته می‌شود. باید آنها واقعیت وجود این مردم را درک کرده و مطابق با سلیقه آنها آرمان‌های خود را دنبال کنند. بنابراین مخاطب این صحبت‌های آقای خاتمی می‌تواند هر دو جناح اصلاح‌طلب و اصولگرا باشند و برای هر کدام هشدارها، انگارها و نصایحی را در بر داشته باشد.

علی شکوری‌راد:

در مقابل اصلاح‌طلبان

جناحی وجود دارد که

تمام عناصر قدرت

را در اختیار دارد.

اصلاح‌طلب‌ها باید

بدانند می‌خواهند در

شرایطی اصلاحات را

پیش ببرند که چنین

قدرتی روبرو می‌

آنهاست؛ در این شرایط

باید از شیوه‌های

واقع‌گرایانه و معطوف

به نتیجه استفاده کنند

علی باقری: با نگاه تدریجی گرایانه، این دو

موضوع کاملاً قابل جمع است. انقلاب

اسلامی، آرمان‌های متعالی را در دنیا ارائه کرد

که ایستادگی مقابل ظلم و دفاع از مظلوم از

موارد اصلی آنها بود، منتهی چگونگی تحقق اینها، با توجه به نظام

حاکم جهان است که مسئله مهمی است. اینها قابل جمع است،

شما می‌توانید آرمان‌گرا باشید، می‌توانید از حقوق مظلومین دفاع

کنید، جهت‌گیری‌های سیاسی شما در عرصه بین‌الملل می‌تواند در

تقابل و نقد با نظم ناعادالانه و رفتار ظالمانه باشد، اما در عین حال،

شما تا مبنی یک زندگی شرافتمندانه برای جامعه و مردم خود را که آن

هم یکی از اهداف اصلی دولت‌ها در همه جوامع است، حفظ کنید،

یعنی آرمان‌گرایی را طوری تنظیم کنید که امنیت داخلی و زیست

شرافتمندانه آحاد ملت را در داخل تأمین کنید، این نگاه

آرمان‌خواهانه واقع‌بینانه است. نگاه آرمان‌خواهانه غیرواقع‌بینانه هم

این است که تا مبنی آرمان‌های اساسی در بازه زمانی کوتاه‌مدت و

میان‌مدت با توجه به واقعیات‌های موجود، شدنی نباشد؛ به گونه‌ای

هدف بگیرید که منتهی به سلب شدن امکان زندگی شرافتمندانه

برای مردم خودت در داخل کشور و توقف فرایند توسعه کشور شود.

هم تجربه جهانی و هم تجربه داخلی، نشان می‌دهد که اینها

می‌تواند در کنار هم محقق شود. به عنوان مثال می‌توان دوره

اصلاحات را گفت؛ دوره‌ای که هم شاخص‌های رشد و توسعه بالا

رفت و هم کشور از آرمان‌های اصلی و اساسی خودش و انقلابش

عقب‌نشینی نکرد.

در بخش دیگری، خاتمی نظر مثبت رهبری به مسعود پزشکیان را امر مغتنمی دانسته و برای رهایی از مشکلات دو شرط را آورده است که در اولین مورد گفته «اصل حاکمیت این را بپذیرد که تغییر و اصلاح لازم است.» آیا نشانه و اراده‌ای بر پذیرش الزامی بودن اصلاح می‌بینید؟

علی شکوری‌راد: در این باب دو

سخن می‌شود گفت؛ یکی بگویم آیا

کسانی هستند که قلباً پذیرای

اصلاح هستند؟ به‌نظم در سطوح

بالایی حاکمیت تعداد این افراد کم است، چرا که آنها

عمدتاً خودشان پائین وضع موجود هستند. اما اصلاح

گاهی اوقات برای آنها نیز ناگزیر می‌شود و بخشی از

حاکمیت به ناچار انجام اصلاحات را بپذیرفته و یا

می‌پذیرند. برآمدن دکتر پزشکیان حاصل یک مصالحه

نانوشته بین حاکمیت و مردم بر سر این بود که مقداری از

مطالبات اصلاح‌طلبانه محقق شود. یعنی حاکمیت

پذیرفت با تأیید صلاحیت یکی از نامزدهای اختصاصی

جبهه اصلاحات برخی از مطالبات اصلاح‌طلبانه را به

رسمیت بنشاند و بپذیرد. در طرف دیگر اصلاح‌طلبان و

بخشی از مردم نیز پذیرفتند که با این مقدار نرمش از

سوی حاکمیت به پای صندوق‌های رأی بیایند. اگر چه

آنها بیش از ۵۰ درصد صاحبان حق رأی نبودند، با

این حال با اکثریت خود دولتی را روی کار آوردند که

شعارهای اصلاح‌طلبانه می‌داد.

علی باقری: من این نشانه‌ها را کاملاً

مشاهده می‌کنم. معتقدم برکشیده

شدن دولت آقای پزشکیان پانگه‌های

اصلاح‌طلبانه، یکی از نشانه‌های

پذیرش تغییر در سطوح عالی حاکمیت بود. معلوم بود که

این دولت، اصول کلی نگاهش نسبت به شرایط کلی

کشور، منتقدانه است و با یک نگاه اصلاح‌گرایانه روی کار

می‌آید و همین که شرایط کشور و برگزاری انتخابات به

گونه‌ای مدیریت شد که امکان محقق شدن این خواست

عمومی رأی‌دهندگان محقق شود، من این اولین نشانه‌بر

وجود یک اراده برای تحقق تغییر در کشور می‌بینم. بعد از

آن هم که جلوتر آمدیم، شاهد نگاه مساعد سطوح عالی

حاکمیت نسبت به شخص رئیس‌جمهور و برنامه‌های

اساسی ایشان هستیم. یا حمایت‌هایی که بخش‌های

مختلف کشور در قوه قضائیه و مجلس از دولت انجام دادند.

ما زمان‌هایی را سراغ داریم که اختلاف قوا، یکی از

مهمترین وجوه توقف دولت و مقابله با امکان پیشرفت

برنامه‌های دولت بوده است اما در دولت آقای پزشکیان این

اتفاق نیفتاده است. همه اینها نشانه‌هایی از پذیرش اصلاح

است؛ هر چند معتقدم که باید گام‌های اساسی‌تری

برداشته شود. همچنین مورد دیگری که می‌توان اشاره

کرد، بحث توقف قانون عفاف و حجاب است. اما در کنار

این موارد، باید بگویم که این روند باید به شکل تدریجی

تشدید شده و سرعت پیدا کند و نیاز به شتاب و وسعت

بیشتری داریم. در این رابطه هم طبیعی است که

ذینفع‌های وضع موجود مقاومت کنند و فشار وارد کنند، اما

همانطور که آقای خاتمی اشاره کردند، اصل وجود این

نگاه‌ها قابل پذیرش است و باید بتوانند حرف خودشان را

بزنند، منتهی دو شرط باید داشته باشد؛ اول اینکه در

چارچوب قانون باشند، دوم اینکه میزان اعتنا به این

مطالبات در حد وزن این گروه در جامعه باشد و این باید

کنترل شود.

رسول منتجب‌نیا: قطعاً این زمینه

فراهم می‌شود، چون نمی‌شود که ما

به قدری متصلب باشیم که به هیچ

وجه دست از حرف‌ها و مواضع‌مان

برنداریم. قطعاً مسئولان ما تا این حد واقع‌بین و واقع‌گرا

هستند. البته ممکن است به دلیل مصرف داخلی، ما

همان شعارهای قبل را بدهیم و رویکرد گذشته را اعلام

کنیم اما در عمل خودمان با متناسب با واقعیت قرار دهیم،

من احتمال می‌دهم که اینگونه باشد. ما باید تابع منطق و

واقعیت‌ها باشیم. یکسری اصولی که هویت‌مان را تشکیل

می‌دهد را باید حفظ کنیم اما در سیاست‌گذاری‌ها،

استراتژی‌ها و موضع‌گیری‌ها، باید تناسب شرایط زمانی و

مکانی را در نظر داشته باشیم.

گفتار نماینده

تضمین می‌دهید با رفتن همتی بازار به ثبات برسد؟

سیدفرید موسوی، نماینده مراغه در مجلس در

گفت‌وگو با ایلنا درباره استیضاح وزیر اقتصاد

گفت: «استیضاح حق نمایندگان است ولی از این

ابزار حقی که در دست داریم همانطور که حضرت

آقا هم فرمودند نباید استفاده‌های افراطی داشته

باشیم.» وی در ادامه با بیان این که شرایط اقتصادی

نامناسب است و قابل دفاع نیست، خاطر نشان کرد:

«با این حال نقش و حدود وظایف وزیر اقتصاد در

این شرایط چقدر است، فکر می‌کنم یک کمی

بی‌انصافی شده است.» موسوی در پاسخ به این که

آیا با این شرایط مجلس باید به وزیر اقتصاد و دارایی

اعتماد کند؟ گفت: «من نمی‌گویم اعتماد کنند، اما

در این شرایط بی‌ثبات کردن حوزه اقتصادی هم

راه حل نیست. الان چند ماه بیشتر از استقرار دولت

وزارت اقتصاد با همه معادلات بوروکراسی و لخت

بودن سیستم نمی‌گذرد و نباید به این زودی ارزیابی

عملکرد و سیاست‌های وزیر را داشته باشیم. برای

جمع‌بندی در این خصوص زود است.» موسوی

درباره این که یکی از محورهای استیضاح وزیر

اقتصاد کاهش ارزش پول ملی است و نمایندگان

به این گزاره استناد می‌کنند که همتی شرایط

تخریبی را عامل این مسئله دانسته؛ در صورتی

که کشور روسیه هم شرایط ما را دارد اما ارزش پول

ملی‌اش پایین نیامده است، گفت: «آقای همتی ارز

۳۰ هزار تومانی را ۶۰ هزار تومان گرفت، این تقصیر

کیست؟ آیا این دوستان الان تضمین می‌دهند اگر

همتی استیضاح شد و قیمت‌ارز هم به صورت روانی

پایین آمد، بازار به ثبات برسد؟ چه تضمینی دارد

که نرخ ارز بالاتر از این عدد نرود؟ فردا جواب‌شان

چیست اگر این اتفاق بیفتد؟»

بودجه نظامی شفاف شد

محسن زنگنه، نایب‌رئیس کمیسیون تلفیق در

جلسه علنی مجلس در جریان بررسی جدول

مربوط به اعتبارات بنیه دفاعی در بودجه ۱۴۰۴

گفت: «افتخار ما در بودجه جدول حوزه مصارف

نظامی است.» وی با بیان این که «سهم نیروهای

نظامی در مباحث مالی در شأن آن‌ها نیست»،

گفت: «دشمن در فضای مجازی شایعاتی منتشر

کرد که سهم بودجه‌های نظامی از بودجه‌های

عمومی دولت رقم‌های نجومی است. ما افتخار

می‌کنیم تمام بودجه حوزه نظامی کشور، چه به

صورت ریالی و چه به‌صورت تهاتری و از محل

فروش نفت، به‌طور شفاف در جداول ۲۱ و ۲۲

آمده است. این موضوع جزء افتخارات جمهوری

اسلامی به شمار می‌رود.» نایب‌رئیس کمیسیون

تلفیق بیان کرد: «امسال با نظر رئیس مجلس و

اعضای کمیسیون تلفیق، تمام موارد به‌طور شفاف

در بودجه آمده است. شاید در سال‌های گذشته

این امر اتفاقی نمی‌افتاد اما امسال چنین تصمیمی

گرفتنیم تا مردم بدانند شایعاتی که در مورد قضایای

سوریه، لبنان و مباحث دیگر مطرح می‌شود،

واقعیت ندارد. آنچه نیروهای نظامی ما را در این

سنگرها موفق کرده، ایمان و توکل آن‌ها و پشتیبانی

مردم عزیزمان است که توانسته‌اند این پیروزی‌های

بزرگ را رقم بزنند.»

ادامه سر مقاله

بنابراین، شاید و بر اساس قرآن و شواهد چنین به

نظر می‌رسد که در حال ورود به ترتیبات امنیتی

جدیدی هستیم؛ ترتیباتی که پیش‌فرض‌های امنیتی

گذشته در تقابل دو کشور کارایی ندارد. بنابراین، در

چنین قالبی می‌توان ظرفیت ایفای نقش روس‌ها در

مواجهه کنونی ایران و آمریکا را بازتعریف کرد. به‌ویژه

اینکه روس‌ها قدرت و ابزار لازم برای ایفای نقش در این

میانجیگری‌ها دارند.

به نظر می‌رسد که اگر چنین احتمالی داده شود، همه

گروه‌هایی که به‌صورت پیش‌فرض له یا علیه روسیه و

آمریکاموضع دارند، باید در این رویکرد خود تجدیدنظر

کنند و وجود هرگونه واسطه‌ای را برای تقلیل تنش ایران

و آمریکا مغتنم بدانند و از آن دفاع کنند و عامل تخریب

یا فشار تبلیغاتی علیه چنین فرآیند احتمالی نشوند.

رسول منتجب‌نیا: انتقاد اصلی من به آقای

پزشکیان این موضوع است که ایشان با شعار

تغییر و تحول وارد صحنه شدند و بعد از موفقیت،

این شعار را به وفای ملی تبدیل کردند، وفای ملی